

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΛΕΙΨΩΝ

Πληροφορίες: Μάγγου Εύχαρις

Τηλ. 2247041333, 2247360500

Φαξ: 2247041418

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΕΡΓΟ : ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΑΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΛΕΙΨΩΝ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ : 74.000,00 € ΜΕ ΦΠΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΔΗΜΟΣ ΛΕΙΨΩΝ
ΚΑ: 30-7323.037

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΙΤΛΟΙ	1
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	2
ΑΡΘΡΟ 1 ^ο ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Ε.Σ.Υ.	4
ΑΡΘΡΟ 2 ^ο ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ	4
ΑΡΘΡΟ 3 ^ο ΑΡΧΙΚΗ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ	4
ΑΡΘΡΟ 4 ^ο ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ	4
ΑΡΘΡΟ 5 ^ο ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	4
ΑΡΘΡΟ 6 ^ο ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ	6
ΑΡΘΡΟ 7 ^ο ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
ΑΡΘΡΟ 8 ^ο ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	8
ΑΡΘΡΟ 9 ^ο ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ – ΠΑΡΑΤΑΣΕΙΣ	8
ΑΡΘΡΟ 10 ^ο ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ	8
ΑΡΘΡΟ 11 ^ο ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ	9
ΑΡΘΡΟ 12 ^ο ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	10
ΑΡΘΡΟ 13 ^ο ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΙΜΩΝ	10
ΑΡΘΡΟ 14 ^ο ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ	10
ΑΡΘΡΟ 15 ^ο ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	10
ΑΡΘΡΟ 16 ^ο ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ – ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	11
ΑΡΘΡΟ 18 ^ο ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	12
ΑΡΘΡΟ 19 ^ο ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΕΝΤΟΛΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ - ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΕΙΣ.	12
ΑΡΘΡΟ 20 ^ο ΑΡΤΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.	13
ΑΡΘΡΟ 21 ^ο ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ Η ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.	13
ΑΡΘΡΟ 22 ^ο ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.	14
ΑΡΘΡΟ 23 ^ο ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ - ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.	14
ΑΡΘΡΟ 24 ^ο ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.	15
ΑΡΘΡΟ 25 ^ο ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ – ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ	15
ΑΡΘΡΟ 26 ^ο ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.	15
ΑΡΘΡΟ 27 ^ο ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ.	15
ΑΡΘΡΟ 28 ^ο ΔΟΚΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.	16

ΑΡΘΡΟ 29 ^ο ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Η ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ - ΦΘΟΡΕΣ ΑΠΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ.	16
ΑΡΘΡΟ 30 ^ο ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ	16
ΑΡΘΡΟ 31 ^ο ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΟΥ Η ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ	17
ΑΡΘΡΟ 32 ^ο ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ	17
ΑΡΘΡΟ 33 ^ο ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ (Ο.Κ.Ω.)	17
ΑΡΘΡΟ 34 ^ο ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	18
ΑΡΘΡΟ 35 ^ο ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	18
ΑΡΘΡΟ 36 ^ο ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	19
ΑΡΘΡΟ 37 ^ο ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.	19
ΑΡΘΡΟ 38 ^ο ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ.	19
ΑΡΘΡΟ 39 ^ο ΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΕΩΣ - ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ.	20
ΑΡΘΡΟ 40 ^ο ΖΗΜΙΕΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΕ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	20
ΑΡΘΡΟ 41 ^ο ΤΟΜΕΣ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΥΤΩΝ	20
ΑΡΘΡΟ 42 ^ο ΒΛΑΒΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ	21
ΑΡΘΡΟ 43 ^ο ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	21
ΑΡΘΡΟ 44 ^ο ΖΗΜΙΕΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥΣ - ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	21
ΑΡΘΡΟ 45 ^ο ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ	22
Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡ.1 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 12 ΤΟΥ ΠΔ 305/96.	22
* Ο Ν.3850/10 ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΡ. ΔΕΥΤΕΡΟ, ΚΑΤΑΡΓΕΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΥΤΟΝ ΟΠΩΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, ΚΛΠ.	22
	22
	25
	26
	27
	27
ΑΡΘΡΟ 46 ^ο ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ – ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	27
ΑΡΘΡΟ 47 ^ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	28

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1° Αντικείμενο της Ε.Σ.Υ.

Στην παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) διατυπώνονται οι ειδικοί όροι, οι οποίοι, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα λοιπά συμβατικά στοιχεία της Εργολαβίας, θα εφαρμοσθούν για την εκτέλεση του Έργου.

Άρθρο 2° Αντικείμενο της εργολαβίας

Τεχνικό αντικείμενο αυτής της εργολαβίας είναι η εκτέλεση του έργου: **ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΑΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΛΕΙΨΩΝ** προϋπολογισμού **74.000,00 € με ΦΠΑ** σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μελέτες εφαρμογής και τους όρους των εγκεκριμένων συμβατικών τευχών μελέτης και δημοπράτησής του.

Τα είδη, οι ποσότητες και οι προδιαγραφές του τρόπου εκτέλεσης των προβλεπομένων εργασιών περιέχονται στο Τιμολόγιο Μελέτης, στην Τεχνική Περιγραφή και στα υπόλοιπα συμβατικά τεύχη του έργου.

Άρθρο 3° Αρχική συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας

Η αρχική χρηματική αξία της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού προσφοράς του αναδόχου (ΣΠ) προσαυξημένο κατά το ποσόν της δαπάνης απρόβλεπτων εργασιών 15% επί του προϋπολογισμού προσφοράς και της δαπάνης αναθεώρησης.

Άρθρο 4° Συμβατικές τιμές της εργολαβίας

Συμβατικές τιμές της εργολαβίας είναι οι τιμές μονάδος του τιμολογίου της μελέτης, μειωμένες κατά το αντίστοιχο ποσοστό έκπτωσης που προσέφερε ο ανάδοχος στην προσφορά εκπτώσεων και αυξημένες κατά το εργολαβικό ποσοστό για γενικά έξοδα και για όφελος του αναδόχου.

Άρθρο 5° Ισχύουσες διατάξεις

Για την εκτέλεση του έργου ισχύουν οι διατάξεις:

- 5.1. Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147),
- 5.2. Των άρθρων 80-110 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ),
- 5.3. του ν. 4314/2014 (Α' 265) "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013», και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013».
- 5.4. του ν. 4278/2014 (Α'157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,

- 5.5. του ν. 4270/2014 (Α' 143) «*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις*», όπως ισχύει
- 5.6. του ν. 4250/2014 «*Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις*» (Α' 74) και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού,
- 5.7. (Μέχρι τις 31/12/2016) του ν. 3886/2010 (Α' 173) «*Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L335)*»
- 5.8. του ν. 4129/2013 (Α' 52) «*Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο*».
- 5.9. του άρθρου 26 του ν.4024/2011 (Α 226) «*Συγκρότηση συλλογικών οργάνων της διοίκησης και ορισμός των μελών τους με κλήρωση*»
- 5.10. του ν. 4013/2011 (Α' 204) «*Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...*» .
- 5.11. του ν. 3861/2010 (Α' 112) «*Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις*».
- 5.12. του ν. 3548/2007 (Α' 68) «*Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις*».
- 5.13. (Μέχρι τις 31/12/2016) του π.δ 113/2010 (Α 194) «*Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες*», όπως ισχύει
- 5.14. Ο ν. 3310/2005 «*Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων*» (Α' 30), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3414/2005 (Α' 279), για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., το π.δ. 82/1996 (Α 66) «*Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα*», η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας υπ' αριθμ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα «*Δικαιολογητικά για την πλήρωση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005*», καθώς και η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) «*Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες*».
- 5.15. Οι διατάξεις του ν. 2859/2000 (Α' 248) «*Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας*».
- 5.16. Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.
- 5.17. Ο Ελληνικός Κανονισμός για τη μελέτη και κατασκευή έργων από ωπλισμένο σκυρόδεμα (ΕΚΩΣ 2000) ο οποίος εγκρίθηκε με την αριθμ. Δ17α/116/4/ΦΝ429/18-10-2000 (ΦΕΚΒ'/1329/6-11-2000) απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και τροποποιήθηκε με τις αρθμ. Δ17α/160/5/ΦΝ429/11-12-2000 (ΦΕΚ Β' /1564/22-12-2000), Δ17α/32/10/ΦΝ429/20-2-2004 (ΦΕΚ 447Β/5-4-2004), Δ17α/78/4/ΦΝ429/21-04-2005 (ΦΕΚ Β' 576/28-04-2005) και Δ17α/01/45/ΦΝ429 (ΦΕΚ 270Β/16-3-2010) υπουργικές αποφάσεις.
- 5.18. Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος όπως εγκρίθηκε με την απόφαση ΕΔ2α/01/22 της 8-3/9-5-1985 (ΦΕΚ 266 Β') και τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ14/19164/28-3/17-4-1997 (ΦΕΚ 315 Β') και ανασυντάχθηκε με την κοινή Υπουργική απόφαση Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Ανάπτυξης Δ14/50504/12-4-2002 (ΦΕΚ 537Β' /1-5-2002).
- 5.19. Ο Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός ΕΑΚ 2000 που εγκρίθηκε με την απόφαση Δ17α/141/3/ΦΝ275/15-12-1999 (ΦΕΚ 2184Β'/20-12-99) και το ΦΕΚ 423Β/12-4-01 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις αποφάσεις Δ17α/67/1/ΦΝ/275/6-6-2003 (ΦΕΚ 781Β' /18-6-

- 2003), Δ17α/113/1/ΦΝ 275/7-8-2003 (ΦΕΚ 1153Β'/12-8-2003), Δ17α/115/9/ΦΝ275/7-8-2003 (ΦΕΚ 1154Β'/12-8-2003) και Δ17α/10/44/ΦΝ275/3-3-2010 (ΦΕΚ 270Β/16-3-2010) υπουργικές αποφάσεις.
- 5.20. Ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός Γ.Ο.Κ., ο κτιριοδομικός κανονισμός και τα διατάγματα δομήσεως εντός και εκτός σχεδίου όπως ισχύουν σήμερα.
- 5.21. Το DIN 1054 "Κανονισμοί για θεμελιώσεις και επιτρεπόμενες τάσεις εδαφών."
- 5.22. Το DIN 1045 "Κανονισμοί για την εκτέλεση έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα."
- 5.23. Ο Νέος κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων Οπλισμού σκυροδέματος (ΚΧΤ 2008) αριθ. Δ14/92330/1-7-2008 (ΦΕΚ 1416Β/17-7-2008) και ΦΕΚ 2113Β/13-10-2008.
- 5.24. Ο κανονισμός φορτίσεων Δομ. Έργων που ακολουθεί το Β.Δ. της 10/31-212 45 (ΦΕΚ 117^Α/46).
- 5.25. Ο Ευρωκώδικας 6 για μεταλλικές κατασκευές όπως ισχύει.
- 5.26. Οι κανονισμοί εγκαταστάσεων κτιρίων.
- 5.27. Οι διατάξεις της Δ.Ε.Η.
- 5.28. Οι τοπικές δεσμεύσεις (Αρχαιολογική, Δασική Υπηρεσία, γειτνίαση με αγωγούς και κολώνες της Δ.Ε.Η. κ.λ.π.).
- 5.29. Τα συμβατικά στοιχεία (σχέδια, τεύχη κ.λ.π.) του επομένου άρθρου 6 της παρούσης.
- 5.30. Το Π.Δ.447/75 " περί μέτρων ασφαλείας των σε οικοδομικές εργασίες ασχολουμένων μισθωτών".
- 5.31. Το Π.Δ. 778/80 " περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών".
- 5.32. Το Π.Δ. 1073/81" περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σ' εργοτάξια οικοδομών κ.λ.π."
- 5.33. Ο Ν. 1396/83 «Υποχρεώσεις μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές».
- 5.34. Το Π.Δ. 225/1989 (ΦΕΚ 106Α') περί μέτρων ασφαλείας στα υπόγεια τεχνικά έργα.
- 5.35. Το Π.Δ. 305/96 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ" και την 130159/7-5-1997 εγκύκλιο περί εφαρμογής του.
- 5.36. Την Υπουργική Απόφαση ΔΕΕΠΠ Οικ. 502/13-10-2000 περί εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα δημόσια έργα και μελέτες.
- 5.37. Η εγκύκλιος Ε30/2000 (Αριθμ. Πρωτ. Οικ. Δ.Ε.Ε.Π.Π. 544/8-11-2000) περί κοινοποίησης της απόφασης 43/19-9-2000 «Καθιέρωση του Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημοσίου Έργου».
- 5.38. Η εγκύκλιος Ε11/2001 και η απόφαση ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2-3-2001 (ΦΕΚ 266/14-3-2001 τεύχος Β' «Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου».
- 5.39. Η εγκύκλιος Ε16/2001 και η απόφαση ΔΕΕΠΠ/85/14-5-2001 (ΦΕΚ 686/1-6-2001 τεύχος Β' «Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο».
- 5.40. Η εγκύκλιος Ε3/2003 και η απόφαση ΔΙΠΑΔ/οικ/889/27-11-2002 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΤΕΥΧΟΣ Β' ΦΕΚ 16/14-01-2003) πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων έργων (Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.).
- 5.41. Οι διατάξεις των Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87^Α /7-6-2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ 85^Α/11-4-2012).
- 5.42. Το Π.Δ. 7/13 « Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και λοιπές σχετικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων, μελετών και υπηρεσιών του Ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α'/2005) « Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας των Περιφερειών.»
- 5.43. Η υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ/οικ/273/17.7.2012 (ΦΕΚ Β 2221/30.7.2012) Υπουργική Απόφαση περί υποχρεωτικής εφαρμογής των Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) σε όλα τα Δημόσια Έργα
Για κάθε ζήτημα, που δεν προβλέπεται στα στοιχεία αυτής της εργολαβίας ισχύουν οι διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί εκτέλεσης δημοσίων έργων.

Άρθρο 6° Συμβατικά στοιχεία Εργολαβίας - Τεχνικές Προδιαγραφές – Ορισμοί

Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία της Εργολαβίας, βάσει των οποίων θα γίνει η ανάθεση και η εκτέλεση του έργου αλληλοσυμπληρώνονται, είναι δε κατά σειρά ισχύος τους (σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των όρων που περιέχουν) τα παρακάτω :

1. Το συμφωνητικό.
2. Η Διακήρυξη.
3. Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς
4. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
6. Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους, Τ.Σ.Υ.
7. Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
8. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης
9. Οι εγκεκριμένες μελέτες που θα χορηγηθούν στον Ανάδοχο από την Υπηρεσία καθώς και οι Τεχνικές Μελέτες που τυχόν θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης, όπως τελικά θα εγκριθούν από την Υπηρεσία.
10. Το Χρονοδιάγραμμα / Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.

Σε περίπτωση τυχόν ασυμφωνίας στο περιεχόμενο ενός και του αυτού από τα παραπάνω συμβατικά στοιχεία, η τελική επιλογή θα ανήκει στην υπηρεσία και ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί αναντίρρητα σ' αυτήν, χωρίς να δικαιούται να προβάλλει οποιαδήποτε απαίτηση για αποζημίωση, για αυτή την αιτία.

Συμπληρωματικά με τις παραπάνω Τεχνικές Προδιαγραφές θα ισχύουν οι εφαρμόσιμες διατάξεις των προτύπων Προδιαγραφών και Κανονισμών που εφαρμόζονται στην Ελλάδα για:

1. Οι Ευρωκώδικες,
2. Οι Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΤΕΠ) του Υπουργείου ΥΠΟΜΕΔΙ σύμφωνα με την απόφαση ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/17-7-2012, «Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα (ΦΕΚ 2221 Β' /30-7-2012) .
3. Η ΚΥΑ 6690/15-6-2012 «Προϊόντα Δομικών Κατασκευών : Χαρακτηριστικά, τεχνικές προδιαγραφές, διαδικασίες αξιολόγησης συμμόρφωσης και σήμανση συμμόρφωσης «CE» (ΦΕΚ 1914 Β' /15-6-2012).
4. Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 17 παρ. 4 του Ν. 3669/2008.

Όπου στα συμβατικά στοιχεία της Εργολαβίας αναφέρονται οι όροι ΥΠΗΡΕΣΙΑ ή "ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ", θα σημαίνουν τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ΤΤΥΜΔ, η οποία θα διευθύνει και θα παρακολουθεί το έργο με την Τεχνική Υπηρεσία της. Οι όροι "κατάλληλος", "απαιτούμενος", "εγκεκριμένος" κ.λ.π. νοούνται ότι αναφέρονται στην κρίση της Υπηρεσίας ως προς την συμμόρφωση με τις συμβατικές απαιτήσεις και με τους κανόνες έντεχνης εκτελέσεως των εργασιών.

Άρθρο 7^ο Μελέτη των συνθηκών και όρων κατασκευής του έργου

Η υποβολή προσφοράς στην δημοπρασία αποτελεί ακαταμάχητο τεκμήριο ότι ο ανάδοχος :

α) Έχει επισκεφθεί και ελέγξει την τοποθεσία, τη διαμόρφωση και τη φύση του εδάφους του γηπέδου του έργου και έχει λάβει πλήρη γνώση των γενικών, ειδικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής του .

β) Έχει μελετήσει με κάθε προσοχή τα σχέδια της εγκεκριμένης μελέτης εφαρμογής και τα τεύχη μελέτης και δημοπράτησης του έργου και ότι θα συμμορφωθεί απόλυτα με αυτά για την εκτέλεση των εργασιών.

γ) Αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις παραπάνω ειδικές συνθήκες και όρους κατασκευής του έργου και ότι δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη που έχει για την πλήρη συμμόρφωση προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, αν παρέλειψε να ενημερωθεί με κάθε δυνατή λεπτομέρεια ή να ζητήσει κάθε πληροφορία που έχει σχέση με την μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου γενικά.

δ) Αναλαμβάνει την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, έστω και αν δεν κατονομάζεται, ή περιγράφεται, ή απεικονίζεται στα συμβατικά τεύχη και τα σχέδια μελέτης, που είναι όμως απαραίτητη για την πλήρη, άρτια και έντεχνη κατασκευή και αποπεράτωση του όλου έργου και για την άψογη εμφάνισή του, ώστε να εκπληρώνει απόλυτα τον σκοπό για τον οποίο εκτελείται.

Άρθρο 8° Σύμβαση κατασκευής του έργου

Η σύμβαση για την κατασκευή του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις της **παρ.5 του άρθρου 105 και του άρθρου 135 του Ν.4412/2016**, συνάπτεται με βάση την απόφαση κατακύρωσης του διαγωνισμού και για χρηματικό ποσό ίσο με το ποσό, που προέκυψε από τη δημοπρασία μαζί με τις απρόβλεπτες δαπάνες.

Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί αμέσως την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, επί αποδείξει.

Όσοι υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές λαμβάνουν γνώση των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου σε ορισμένο τόπο και χρόνο.

Μετά την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών άσκησης των προβλεπόμενων στις κείμενες διατάξεις βοηθημάτων και μέσων στο στάδιο της προδικαστικής και δικαστικής προστασίας και από τις αποφάσεις αναστολών επί αυτών, και μετά την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35, 36 και 37 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 23.3-23.9 της διακήρυξης μετά από σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής. Τα στοιχεία ελέγχονται από την Επιτροπή Διαγωνισμού και, εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, κοινοποιείται η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο και καλείται να προσέλθει σε ορισμένο τόπο και χρόνο για την υπογραφή του συμφωνητικού, εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης, προσκομίζοντας, και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης.

Άρθρο 9° Προθεσμίες – Παρατάσεις

9.1. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει και να αποπερατώσει το έργο μέσα σε προθεσμία **120 ημερολογιακών ημερών** από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης (**άρθρο 147 του Ν. 4412/2016**).

9.2. Εκτός από την συνολική προθεσμία ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τις τμηματικές προθεσμίες, στις οποίες χωρίζεται η συνολική προθεσμία περάτωσης του έργου, οι οποίες είναι ενδεικτικές.

9.3. Η συνολική και οι τμηματικές προθεσμίες περάτωσης μπορούν να παρατείνονται στις περιπτώσεις που ορίζουν οι ισχύουσες διατάξεις και με την διαδικασία που προβλέπεται σ' αυτές. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης των προθεσμιών από οποιαδήποτε αιτία, ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση λόγω της παράτασης αυτής, με μόνη και αποκλειστική εξαίρεση τη νόμιμη αναθεώρηση στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα Νομοθεσία.

9.4. Σε περίπτωση μη τήρησης από τον ανάδοχο της συνολικής προθεσμίας και των τμηματικών, εφαρμόζονται οι διατάξεις **του άρθρου 148 του Ν. 4412/2016**.

9.5. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας, ο ανάδοχος θα υποβάλει στην υπηρεσία αίτηση για χορήγηση βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών.

Άρθρο 10° Υπέρβαση προθεσμιών - Ποινικές ρήτρες

10.1. Με τη σύμβαση ορίζονται οι ποινικές ρήτρες οι οποίες καταπίπτουν υπέρ του κυρίου του έργου, αν ο ανάδοχος υπερβεί, με υπαιτιότητά του, τη συνολική και τις τυχόν τεθείσες τμηματικές προθεσμίες κατασκευής του έργου. Οι ποινικές ρήτρες καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και

παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου. Η κατάπτωση των ποινικών ρητρών για υπέρβαση της **εγκεκριμένης** συνολικής και των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών δεν ανακαλείται. Οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών ανακαλούνται υποχρεωτικά αν το έργο περατωθεί μέσα στην **εγκεκριμένη** συνολική προθεσμία **δηλαδή εγκεκριμένη προθεσμία και χορηγηθείσα οριακή προθεσμία εφόσον συντρέχει περίπτωση.**

10.2. Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσα με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου.

Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το ηλίκο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), προς την **εγκεκριμένη** προθεσμία του έργου, **δηλαδή αρχική συνολική προθεσμία και όλες οι παρατάσεις που έχουν εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα του αναδόχου.**

Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της **εγκεκριμένης** προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικό ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.

Εφόσον στη σύμβαση ορίζονται τμηματικές προθεσμίες, ορίζεται υποχρεωτικά και το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης, καθώς και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. **Συγκεκριμένα:**

(α) για την υπέρβαση της τμηματικής προθεσμίας της περίπτωσης (1) του άρθρου 9.4 της παρούσας, επιβάλλεται ποινική ρήτρα 0,05% του ποσού της σύμβασης προ ΦΠΑ για χρόνο μέχρι και 20 ημέρες

(β) για την υπέρβαση της τμηματικής προθεσμίας της περίπτωσης (2) του άρθρου 9.4 της παρούσας, επιβάλλεται ποινική ρήτρα 0,05% του ποσού της σύμβασης προ ΦΠΑ για χρόνο μέχρι και 20 ημέρες

(γ) για την υπέρβαση της τμηματικής προθεσμίας της περίπτωσης (3) του άρθρου 9.4 της παρούσας, επιβάλλεται ποινική ρήτρα 0,05% του ποσού της σύμβασης προ ΦΠΑ για χρόνο μέχρι και 20 ημέρες

10.3. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα για υπέρβαση προθεσμιών, κρατούνται από τις πιστοποιήσεις πληρωμής του αναδόχου σύμφωνα με την **παραγραφή 1 του άρθρου 148 του Ν. 4412/2016.**

Αν παρά την υπέρβαση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών, το όλο έργο παραδοθεί έγκαιρα, δηλαδή μέσα στη συνολική συμβατική προθεσμία κατασκευής και περαίωσής του, τα επιβληθέντα πρόστιμα για υπέρβαση τμηματικών προθεσμιών, λόγω ποινικών ρητρών διαγράφονται και τα σχετικά ποσά αποδίδονται στον ανάδοχο άτοκα, χωρίς να τεκμηριώνεται για τον ανάδοχο δικαίωμα απαίτησης για οποιαδήποτε αποζημίωση.

Άρθρο 11° Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου - Οργανόγραμμα

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του να εκπονήσει χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου σύμφωνα με τις προθεσμίες (συνολική και τμηματικές) του άρθρου 9 της παρούσας και να το υποβάλει στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις της **παραγράφου 1 του άρθρου 145 του Ν. 4412/2016**, μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

Η υπηρεσία κατόπιν ελέγχου επιφέρει τις κατά την κρίση της συμπληρώσεις και τροποποιήσεις του υποβληθέντος χρονοδιαγράμματος μέσα σε προθεσμία **δέκα πέντε (15)** ημερών από την ημερομηνία της υποβολής του και εκδίδει σχετική εγκριτική απόφαση. Το τυχόν συμπληρωμένο και τροποποιημένο από την Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα αποτελεί συμβατικό στοιχείο του έργου, υποχρεωτικό για τον ανάδοχο, που οφείλει να εφαρμόσει πιστά τις προβλεπόμενες από το χρονοδιάγραμμα δραστηριότητες και προθεσμίες.

Το χρονοδιάγραμμα θα είναι λεπτομερειακό και θα περιλαμβάνει ξεχωριστά τους χρόνους για την εκτέλεση κάθε δραστηριότητας και ολικά. Συντάσσεται υπό τύπον γραμμικού διαγράμματος, τύπου Gantt, ή εφ' όσον το απαιτήσει η Υπηρεσία με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης και μετατροπής του δικτύου σε

γραμμικό διάγραμμα. (Για έργα προϋπολογισμού άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ είναι υποχρεωτική η σύνταξη τευχών ή διαγραμμάτων με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης).

Το χρονοδιάγραμμα θα συνοδεύεται από έκθεση, όπου θα περιγράφονται αναλυτικά οι μέθοδοι εργασίας, τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν και οι αποδόσεις τους, ο αριθμός των εργατών κ.λπ. για τις κύριες δραστηριότητες έτσι που να εδραιώνουν συγκεκριμένα την αξιοπιστία των προτάσεων.

Επίσης σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 145 του Ν. 4412/2016 ο ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 12° Διεύθυνση των έργων από τον ανάδοχο - Προσωπικό του αναδόχου

Το έργο διευθύνεται είτε αυτοπροσώπως από τον ανάδοχο είτε από πληρεξούσιο αντιπρόσωπό του, αποδεκτό από την υπηρεσία, που κατ' εφαρμογή του άρθρου 139 του Ν. 4412/2016 πρέπει να είναι τεχνικός με σχετικές ικανότητες.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για την επίβλεψη της κατασκευής του έργου ένα **Διπλωματούχο Πολιτικό ή Αρχιτέκτονα Μηχανικό** καθώς και κατ' ανέλεγκτη κρίση της Υπηρεσίας, ένα **Διπλωματούχο Μηχανολόγο ή Ηλεκτρολόγο Μηχανικό**, καθώς και τους αναγκαίους **Υπομηχανικούς, Πτυχ. Μηχανικούς Τ.Ε., Εργοδηγούς και λοιπούς τεχνικούς και Διοικητικούς - Οικονομικούς υπαλλήλους.**

Κατά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος υποχρεούται να δηλώσει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία φυσικό πρόσωπο ως αντίκλητο του, με έδρα τους Λειψούς ή την Κω, καθώς και την ακριβή διεύθυνση αυτού.

Όλοι οι παραπάνω πρέπει να είναι της έγκρισης της υπηρεσίας. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση από το εργοτάξιο οποιουδήποτε απασχολούμενου σ' αυτό στην περίπτωση που τον θεωρήσει ακατάλληλο για οποιοδήποτε λόγο. (άρθρο 138 παρ. 8 του Ν. 4412/2016)

Για το προσωπικό που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση απαιτείται να προσκομισθεί στη Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωση του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων.

Άρθρο 13° Αναθεώρηση τιμών

Για την αναθεώρηση της συμβατικής αξίας του έργου θα εφαρμόζονται, γενικά, οι διατάξεις του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 14° Προκαταβολές

Για την παρούσα εργολαβία και σύμφωνα με το άρθρο 150 του Ν.4412/2016 σε συνδυασμό με την παρ. 10, περ. α του άρθρου 25 του Ν. 3614/2007, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 242 του Ν. 4072/2012 δεν προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής

Άρθρο 15° Νέες εργασίες - Κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών

15.1. Ο Εργοδότης δικαιούται, όποτε κρίνει απαραίτητο λόγω τοπικών συνθηκών ή άλλων αναγκών, να τροποποιεί τα εγκεκριμένα σχέδια ή να τα ακυρώνει και να εκδίδει νέα. Έχει επίσης το δικαίωμα να τροποποιεί ή και να καταργεί στοιχεία του σχεδιασμού των μελετών είτε για την αισθητική και λειτουργική βελτίωση, είτε για την αντιμετώπιση μη γνωστών στο στάδιο αυτό (των Μελετών) κατασκευαστικών προβλημάτων, που συναρτώνται ιδίως με τα δίκτυα υποδομής και με τα πιθανά αρχαιολογικά ευρήματα. Οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις των μελετών θα γίνονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 144 του Ν. 4412/2016.

15.2. Αν με απαίτηση της Υπηρεσίας παραστεί ανάγκη εκτέλεσης νέων επί μέρους εργασιών, θα συντάσσεται αντίστοιχο "Πρωτόκολλο κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών" σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (Άρθρο 156 παρ.5 και 6 του Ν. 4412/2016). Το ίδιο ισχύει αν με απαίτηση της Υπηρεσίας παραστεί ανάγκη για την μείωση συμβατικών εργασιών, που περιλαμβάνονται στα κατ' αποκοπή τιμήματα. Η κοστολόγηση των εργασιών αυτών θα γίνεται σύμφωνα με τις ως άνω αναφερόμενες διατάξεις.

15.3 Η τιμή της νέας επί μέρους εργασίας (ή της μη εκτελούμενης συμβατικής επί μέρους εργασίας), που θα κανονιστεί σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, θα μειώνεται κατά της ομάδας που εντάσσεται η νέα τιμή τεκμαρτό ποσοστό έκπτωσης της δημοπρασίας που προσφέρθηκε από τον ανάδοχο και θα προσαυξάνεται κατά το εργολαβικό ποσοστό (18%) για γενικά έξοδα κ.λ.π. και όφελος του εργολάβου. Επίσης θα υπολογίζεται και ο αντίστοιχος συντελεστής σ.

Άρθρο 16° Εργολαβικά ποσοστά – Επιβαρύνσεις

Το έργο χρηματοδοτείται από το Δήμο Λειψών και υπόκειται στις κρατήσεις που προβλέπονται για τα έργα αυτά, περιλαμβανομένης και της κράτησης ύψους 0,06% υπέρ των λειτουργικών αναγκών της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ 3 ν. 4013/2011.

Σ' αυτή την εργολαβία ισχύουν τα εξής ποσοστά για γενικά έξοδα, όφελος κ.λπ. (εργολαβικά ποσοστά) :

- α. Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών, που υπολογίζεται με βάση τις νέες τιμές μονάδας και υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας.
- β. Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της πραγματικής δαπάνης, που προκύπτει από τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών και δεν υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας, όπως ορίζεται στην παράγραφο 10 του άρθρου 55 του Ν. 3669/08 (ΚΕΔ).
- γ. Επί της αξίας του έργου που εκτελείται και αποτιμάται με κατ' αποκοπή τιμήματα, δεν προστίθεται εργολαβικό ποσοστό γιατί αυτό περιέχεται στα προσφερθέντα από τον ανάδοχο με κατ' αποκοπή τιμήματα.

Για την περίπτωση εκτέλεσης εργασιών απολογιστικά θα ισχύσουν οι διατάξεις του άρθρου 55 του Ν. 3669/2008 (ΚΕΔ).

Τον Ανάδοχο βαρύνουν, διότι περιλαμβάνονται ανοιγμένες στο ποσοστό γενικών εξόδων κλπ. (Γ.Ε.+Ο.Ε.=18%) και στις επιμέρους τιμές μονάδος εκτός από τις δαπάνες που απορρέουν από τις γενικές του υποχρεώσεις και οι φόροι, τέλη, χαρτόσημο τιμολογίων, κρατήσεις και οποιοσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις και εισφορές, εργοδοτικές εισφορές υπέρ του Ι.Κ.Α. ως και λοιπές υποχρεώσεις που αναγράφονται στο άρθρο 53 παρ.7θ του Ν.4412/2016 και στις σχετικές εγκυκλίους του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., και όσες άλλες νόμιμες κρατήσεις υπάρχουν ανάλογα με την χρηματοδότηση του έργου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται κατά την υποβολή των εκάστοτε λογαριασμών πληρωμής να προσκομίζει και τα παραστατικά στοιχεία πληρωμής των τελών των πάσης φύσεως χρησιμοποιούμενων στο έργο μηχανημάτων (ιδιόκτητων ή όχι).

Ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τα τέλη διοδίων για κάθε είδους μεταφορικά του μέσα που θα κυκλοφορούν στο οδικό δίκτυο της χώρας. Επίσης δεν απαλλάσσεται ο Ανάδοχος από το Φ.Κ.Ε. και από τον Ειδικό Φόρο του άρθρου 17 του Ν.Δ. 3092/54 για τα εισαγόμενα από το εξωτερικό κάθε είδους υλικά, εφόδια κλπ. καθώς και από τους αναφερόμενους φόρους κλπ. σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν, όπως αυτές του Ν.Δ. 4486/66 (ΦΕΚ 131 Τεύχος Α) και 453/66 (ΦΕΚ 15 Τεύχος Α) "περί τροποποίησης φορολογικών διατάξεων".

Επίσης ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τους δασμούς και κάθε άλλο φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου για καύσιμα και λιπαντικά σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν όπως αυτές των Ν. 2366/53 (ΦΕΚ 83Α/10.4.53), 1081/71 (ΦΕΚ 273Α/27.12.71) και 893/79 (ΦΕΚ 86Α/28.4.79).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου απαλλάσσεται παντός φόρου, τέλους ή άλλης κράτησης, δικαιώματος ή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου ή παντός τρίτου, με εξαίρεση τη προείσπραξη του φόρου εισοδήματος σύμφωνα με το Ν.Δ. 2957/55 και την ΣΑΕ με αριθ. 871 τριμερή συλλογική απόφαση.

Οποιαδήποτε απαλλαγή από οποιαδήποτε από τις επιβαρύνσεις των προηγούμενων παραγράφων, θα γίνεται προς όφελος του έργου και το αντίστοιχο ποσό θα αφαιρείται από το λογαριασμό του ανάδοχου. Αντίθετα κάθε τυχόν επιβάρυνση, καταβάλλεται από τον ανάδοχο για λογαριασμό του εργοδότη και

πιστοποιείται άτοκα υπέρ του ανάδοχου στους αντίστοιχους λογαριασμούς χωρίς την προσθήκη εργολαβικού ποσοστού.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) βαρύνει εξ ολοκλήρου τον κύριο του έργου.

Άρθρο 17ο Καταμέτρηση αφανών εργασιών.

Η καταμέτρηση των αφανών εργασιών θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 151 του Ν. 4412/2016.

Για τις αφανείς εργασίες που ενσωματώνονται στο έργο θα καταρτίζονται κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους και ποτέ εκ των υστέρων πρωτόκολλα αφανών εργασιών σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 151 του Ν. 4412/2016, που θα βεβαιούν ότι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές, την τεχνική περιγραφή και τη μελέτη ή τις τυχόν τροποποιήσεις τους που επέφερε η Υπηρεσία, αλλιώς θα θεωρούνται τα πρωτόκολλα άκυρα και ότι δεν εκτελέστηκαν οι εργασίες και συνεπώς δεν μπορούν να πιστοποιηθούν.

Άρθρο 18° Επιμέτρηση εργασιών

18.1. Εργασιών με τιμές μονάδας

18.1.1. Για την επιμέτρηση των εργασιών αυτών ισχύουν τα οριζόμενα στο τιμολόγιο μελέτης του έργου και στις εγκεκριμένες και ισχύουσες αναλύσεις τιμών.

18.1.2. Αν για κάποια τέτοια εργασία δεν ορίζεται στα παραπάνω στοιχεία τρόπος επιμέτρησης, θα επιμετρείται και θα πληρώνεται με βάση τις πραγματικά και μόνον εκτελεσθείσες μονάδες, μη λαμβανομένης υπ' όψη οποιασδήποτε άλλης συνήθειας.

Άρθρο 19° Πιστοποιήσεις - Εντολές πληρωμών - Επιμετρήσεις.

Οι πιστοποιήσεις, οι εντολές πληρωμών και οι επιμετρήσεις των εκτελούμενων έργων θα γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016, τους όρους της εργολαβικής σύμβασης και της παρούσας ΕΣΥ. Τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 151 του Ν. 4412/2016, συντάσσονται από τον Ανάδοχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 152 του ίδιου Νόμου και υπογεγραμμένα υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία σε απαιτούμενα αντίτυπα κατά χρονικά διαστήματα όχι μικρότερα των τριάντα (30) ημερών.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μετά τον έλεγχο τα εγκρίνει.

Οι τμηματικές πληρωμές θα υπόκεινται στις κρατήσεις εγγυήσεων και θα αποδίδονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 72 του Ν. 4412/2016).

Για τις πληρωμές των λογαριασμών θα προσκομίζονται από τον ανάδοχο τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε τα παρακάτω :

α. Τιμολόγιο θεωρημένο από την αρμόδια Οικονομική Εφορία.

β. Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας

γ. Διπλότυπο της αρμόδιας Οικονομικής Εφορίας για την προκαταβολή του φόρου εισοδήματος που αντιστοιχεί στην πιστοποίηση.

δ. Τα παραστατικά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 16 της παρούσας.

Στο κονδύλιο, που προκύπτει τελικά, επιβάλλονται οι κρατήσεις για εγγύηση καλής εκτέλεσης και στη συνέχεια προστίθενται τυχόν νόμιμες αποζημιώσεις του αναδόχου ή αφαιρούνται, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 152 του Ν. 4412/2016, τυχόν επιβαλλόμενες ποινικές ρήτρες, περικοπές, συμπληρωματική κράτηση εγγύησης (αν δεν έχουν κατατεθεί οι αντίστοιχες εγγυητικές επιστολές), απόσβεση προκαταβολών κ.λπ., γενικά δε προσθαφαιρούνται οφειλόμενα ή χρεωμένα στον εργολάβο ποσά, ώστε να προκύψει το ποσό με το οποίο θα πληρωθεί και να γίνει εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων.

Στις εντολές πληρωμής προστίθεται ο Φ.Π.Α., που θα βαρύνει τον κύριο του έργου, σύμφωνα με την εγκύκλιο Ε 18/06-02-87 του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 20° Αρτιότητα των κατασκευών - Μελέτη του έργου - Τροποποιήσεις μελέτης.

20.1. Ο καθορισμός από τα εγκεκριμένα σχέδια, την τεχνική περιγραφή και την τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, των οποιονδήποτε στοιχείων ή οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών, σχετικά με τις μερικές διαστάσεις και τους τρόπους κατασκευής, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων κατασκευών που συνθέτουν κάθε επιφάνεια, χώρο ή λειτουργία του κτιρίου.

20.2. Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων, διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια των μελετών ή από τα άλλα στοιχεία της εργολαβίας ή από τις οδηγίες και τις διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου (όπως π.χ. τοίχοι, διαχωριστικά, κατώφλια, επιχρίσματα, κιγκλιδώματα κ.λπ.) πρέπει να είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή, την αντοχή και καλή εμφάνιση του όσο και ως προς την άμεση σύνδεση του με τα υπόλοιπα (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματα του έργου.

Κάθε τμήμα του έργου που τυχόν δεν θα συμπληρώνεται άμεσα θα πρέπει να κατασκευάζεται με τη δυνατότητα να λειτουργεί στατικά αυτόνομα.

20.3. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση στο χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του, "άνευ ετέρου" και με την τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής.

20.4. Ο ανάδοχος, πριν από την εφαρμογή της μελέτης, είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και σε περίπτωση ασυμφωνίας να ζητήσει έγκαιρα και έγγραφα από τον εργοδότη τη σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά, χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη, γιατί σύμφωνα με την σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τα σχέδια της μελέτης του έργου και τα καθοριζόμενα στα τεύχη της μελέτης αυτής.

20.5. Αν, για σοβαρούς λόγους, ο Ανάδοχος δεν συμφωνεί με οδηγίες και εντολές της Υπηρεσίας, είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει εγγράφως, στο συντομότερο δυνατό χρόνο και πάντως όχι μετά παρέλευση δεκαήμερου, τις απόψεις του προς την Υπηρεσία, υποβάλλοντας συγχρόνως κάθε στοιχείο που τις τεκμηριώνει.

20.6. Για κάθε συμπληρωματική λεπτομέρεια ή διευκρίνιση πάνω στα σχέδια ή τα λοιπά συμβατικά στοιχεία, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ζητά έγκαιρα και πάντως πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών, γραπτές οδηγίες από την Υπηρεσία και να συμμορφώνεται απόλυτα προς αυτές. Δεν θα αναγνωρισθεί καμία οδηγία, απόφαση ή εντολή που δόθηκε μόνο προφορικά.

20.7. Τυχόν μικρές τροποποιήσεις των Μελετών που θα απαιτηθούν μετά από εντολή της Υπηρεσίας, θα εκπονηθούν από τον Ανάδοχο σε συνεργασία με τους μελετητές με δαπάνες του Αναδόχου. Οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις των μελετών θα γίνονται σύμφωνα με την παράγραφο **2 του άρθρου 144 του 4412/2016.**

Άρθρο 21° Ποιότητα και προέλευση υλικών και ετοιμών ή ημικατεργασμένων προϊόντων.

Όλα τα υλικά κ.λπ. που θα χρησιμοποιηθούν, θα είναι της καλύτερης ποιότητας της αγοράς, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα. Τα υλικά θα πρέπει να είναι από την εγχώρια βιομηχανία ή από κράτη μέλη της Ε.Ε. ή από κράτη – μέλη της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.) ή από κράτη – μέλη που έχουν υπογράψει τη Συμφωνία περί Δημόσιων Συμβάσεων (GPA) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), η οποία κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον Ν. 2513/97 (ΦΕΚ Α' 139/27-6-1997) – υπό τον όρο ότι η σύμβαση καλύπτεται από τη Σ.Δ.Σ. ή από τρίτες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνίες σύνδεσης με την Ε.Ε. και σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τα συμβατικά τεύχη

Επίσης όλα τα υλικά για την εκτέλεση των έργων θα είναι απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων Δημοσίων Έργων, Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς επίσης και με τα συμβατικά δεδομένα της εργολαβίας, αρίστης ποιότητας και της απόλυτης έγκρισης του αρμοδίου οργάνου της επίβλεψης, σχετικά με την προέλευση, διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση κ.λπ.

Η χρήση αδρανών ή άλλων υλικών, που δεν έρχονται από το εμπόριο, διέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου **10 του άρθρου 138 του Ν. 4412/2016**.

Η υπογραφή της σύμβασης από τον ανάδοχο, προϋποθέτει και αποτελεί τεκμήριο ότι ο ανάδοχος ερεύνησε και εξασφάλισε την προμήθεια από την αγορά όλων των υλικών, μηχανημάτων και μέσων, που απαιτούνται και αναγράφονται στα συμβατικά τεύχη και επομένως δεν δικαιούται να ζητήσει από την Υπηρεσία τρόπο προμήθειας και εκτέλεσης ή παράταση της προθεσμίας αποπεράτωσης του έργου για τον λόγο αυτό.

Σε περίπτωση που ο εργοδότης παραδώσει στον εργολάβο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση του έργου, ο εργολάβος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωσης για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών.

Ο εργολάβος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα η ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίνονται σ' αυτόν από τον εργοδότη, εφόσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως.

Τα παραπάνω υλικά παραδίνονται από τον εργοδότη στον εργολάβο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον εργολάβο, αυτός φέρει αμέριστα την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημία ή απώλεια που τυχόν θα συμβεί στο υλικό αυτό.

Άρθρο 22° Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης των εργασιών.

22.1. Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένα συνεργεία, κατά τρόπο άμεμπτο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου **158 του Ν. 4412/2016**.

22.2. Όλοι οι εκτελεσθέντες έλεγχοι θα υποβάλλονται στην επίβλεψη μέσα σε δύο ημέρες από την δειγματοληψία και θα πρέπει να αρχειοθετούνται σε ιδιαίτερο αρχείο ελέγχων με σαφείς ενδείξεις περί του:

- είδους του ελέγχου.
- της ημερομηνίας του ελέγχου.
- του ονόματος του εκτελέσαντος τον έλεγχο.
- της ακριβούς θέσεως ελέγχου κ.λπ.

22.3. Ανεξάρτητα αν τα αποτελέσματα ελέγχων βρίσκονται ή όχι σε συμφωνία με τις τεχνικές πρότυπες προδιαγραφές του έργου, θα πρέπει να υπενθυμισθεί ότι δεν επιτρέπεται η σύνταξη τελικής επιμέτρησης, ούτε αναγνωρίζεται ποιοτικά αποδεκτή καμία κατασκευή αν στο φάκελο δεν υπάρχουν οι εργαστηριακές δοκιμές που είναι οι μόνες που τεκμηριώνουν ότι η κατασκευή ολοκληρώθηκε σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές.

22.4. Ο έλεγχος της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή διενεργείται σύμφωνα με τις **παρ.1 και 2 του άρθρου 159 του Ν. 4412/2016**.

22.5. Εάν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων και μέχρι την οριστική παραλαβή του παρουσιαστούν ελλείψεις ή ελαττώματα της κατασκευής, που δεν αποκαθίστανται απ' τον Ανάδοχο, κοινοποιείται σ' αυτόν ειδική διαταγή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία προσδιορίζει τα ελαττώματα και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους.

22.6. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν αποκαταστήσει τις πλημμέλειες μέσα στην προθεσμία που τάσσεται σε αυτόν με την ειδική διαταγή ή αν ασκηθεί εμπρόθεσμη ένσταση, μέσα στην ίδια προθεσμία από την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενστάσεως, τότε οι εργασίες αποκατάστασης της πλημμέλειας μπορεί να εκτελεστούν με μέριμνα της διευθύνουσας υπηρεσίας με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του κυρίου του έργου ως προς την εφαρμογή. Οι διατάξεις των παραγράφων **3 & 7 του άρθρου 159 του Ν. 4412/2016** εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, και για την περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων, όσο διάστημα τον βαρύνει η συντήρηση αυτή.

22.7. Για την ευθύνη του ανάδοχου για ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την οριστική παραλαβή, έχουν εφαρμογή οι πάγιες διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 23° Ημερολόγιο έργου - Λοιπές υποχρεώσεις.

Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρείται ημερολόγιο έργου, σύμφωνα με το άρθρο **146 του Ν. 4412/2016**. Η τήρηση ημερολογίου είναι βασικός συμβατικός όρος. Ο εργολάβος έχει την υποχρέωση κατά την εκτέλεση των εργασιών να συντάσσει και να υποβάλλει για έλεγχο λεπτομερή διαγράμματα των εγκαταστάσεων σε κάτοψη και σχηματική τομή, όπως εκτελούνται, επί των οποίων θα σημειώνονται οι διαστάσεις ή το βάθος των εκάστοτε εκτελούμενων τμημάτων είτε είναι εμφανή είτε αφανή.

Άρθρο 24° Ευθύνη του ανάδοχου για την εφαρμογή της μελέτης και για την ποιότητα του έργου.

Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις του **Ν. 4412/2016**, για την εφαρμογή της μελέτης όσο και για την ποιότητα και την αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος. Ο πάσης φύσεως έλεγχος που ασκείται από την υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο κατά κανένα τρόπο από την ευθύνη αυτή.

Επίσης ο ανάδοχος είναι εξ ολοκλήρου ο μόνος υπεύθυνος, για την επιλογή των υλικών που θα χρησιμοποιήσει, την χρησιμοποίησή τους και την εκτέλεση γενικά της εργασίας σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, των σχετικών προτύπων τεχνικών προδιαγραφών και λοιπών συμβατικών τευχών και σχεδίων.

Άρθρο 25° Έκπτωση αναδόχου – Ενστάσεις

Εάν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που του δίνονται σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη ή το νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία.

Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του Αναδόχου στις περιπτώσεις:

- καθυστέρησης με δική του υπαιτιότητα, πέραν του μηνός από της υπογραφής της συμβάσεως, της έναρξης των εργασιών ή της υποβολής του χρονοδιαγράμματος,
- υπέρβασης με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, του προβλεπόμενου στη σύμβαση χρόνου για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης,
- υπέρβασης με υπαιτιότητά του, κατά δύο τουλάχιστον μήνες, έστω και μιας αποκλειστικής προθεσμίας του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος,
- όπου διαπιστώνεται ύπαρξη συστηματικών κακοτεχνιών στις εργασίες, μη ανταπόκριση των υλικών που χρησιμοποιεί στις εγκεκριμένες προδιαγραφές,
- όπου διαπιστώνεται επανειλημμένη παρέκκλιση από τα εγκεκριμένα σχέδια, συστηματική παράλειψη ως προς την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων, μη τήρηση κανόνων προστασίας του περιβάλλοντος.
- όπου διαπιστώνεται προσκόμιση πλαστής εγγυητικής.

Για την έκπτωση του αναδόχου καθώς και για το δικαίωμα κατάθεσης της σχετικής ένστασης ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου **160 του Ν. 4412/2016**.

Άρθρο 26° Τροποποίηση προϋπολογισμού.

Όλα τα όρια, ή ποσοστά του άρθρου **156 του Ν. 4412/2016** (Τροποποίηση προϋπολογισμού - Τιμές μονάδας νέων εργασιών) αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνονται σ' αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίηση τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση.

Άρθρο 27° Προσωρινή και οριστική παραλαβή.

Για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του **N. 4412/2016 (άρθρα 170 και 172)**. Η επιτροπή παραλαβής του έργου επιβάλλεται να διαπιστώνει ότι για το παραλαμβανόμενο προσωρινό ή οριστικό έργο, έχει καταρτιστεί ΦΑΥ και ότι είναι ενημερωμένος σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96.

Η παραπάνω διαπίστωση θα αναγράφεται ρητά στο σχετικό Πρωτόκολλο Παραλαβής και η επιτροπή δεν θα προβαίνει στην οριστική παραλαβή εάν δεν υφίσταται ο ΦΑΥ, η εάν δεν είναι αρκούντως ενημερωμένος. Στο Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής θα αναφέρεται ακόμη ότι ο ΦΑΥ εφαρμόστηκε και ενημερώθηκε μετά την οριστική παραλαβή, ή ότι συμπληρώθηκε με τις εργασίες που εκτελέστηκαν σε εφαρμογή των παρατηρήσεων για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων.

Άρθρο 28° Δοκιμές εγκαταστάσεων.

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση αμέσως μετά την ολική αποπεράτωση των εγκαταστάσεων, να εκτελέσει δοκιμές που προβλέπουν οι ισχύοντες κανονισμοί, με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες (σ' αυτές περιλαμβάνεται και η δαπάνη για την προμήθεια των καυσίμων δοκιμής εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης). Οι δοκιμές αυτές θα επαναλαμβάνονται έως ότου τα αποτελέσματά τους θα ικανοποιούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών, οπότε θα συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο δοκιμών, που θα υπογράφεται από τον επιβλέποντα μηχανικό και τον ανάδοχο και θα αναφέρεται στο πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής.

Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

Ο ανάδοχος οφείλει με την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων, και πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων, να συντάξει χωρίς πρόσθετη αμοιβή και να υποβάλλει στη επίβλεψη σε δύο (2) αντίγραφα, πλήρεις και λεπτομερειακές οδηγίες χειρισμού, λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων που εκτελέστηκαν από αυτόν. Μία σειρά από τις οδηγίες αυτές καταχωρείται στο φάκελο της επίβλεψης ενώ η άλλη διαβιβάζεται στο αρχείο του κυρίου του έργου.

Ο ανάδοχος οφείλει επίσης, πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων, να διδάξει στο προσωπικό του κυρίου του έργου τη χρήση και τον χειρισμό των εγκαταστάσεων.

Κατά τον χρόνο της εγγύησης ο εργολάβος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση, χωρίς πρόσθετη αμοιβή γι' αυτό.

Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν επανορθώσει βλάβη ή ζημιά για την οποία ευθύνεται ο ίδιος, μέσα στην προθεσμία που θα του ορισθεί για το σκοπό αυτό, ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας, σε βάρος και σε λογαριασμό του ανάδοχου.

Για τη συναρμολόγηση των μηχανημάτων ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να περιορισθεί στον εντός του κτιρίου χώρο, που θα υποδειχθεί από την επίβλεψη και να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για να μην παρεμποδίζεται η εντός του κτιρίου κυκλοφορία του εργατοτεχνικού προσωπικού άλλων εργολαβιών.

Άρθρο 29° Εργασίες, που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή από άλλους αναδόχους - Φθορές από εγκαταστάσεις και από τον ανάδοχο.

Ο ανάδοχος οφείλει, σύμφωνα με την παράγραφο **13 του άρθρου 138 του N. 4412/2016**, να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του και εκτελούνται από την Υπηρεσία ή από άλλους εργολάβους της, διατάσσοντας κατάλληλα τα μέσα του (ικριώματα κ.λπ.) και ρυθμίζοντας την σειρά των εργασιών του, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην παρεμβάλλει κανένα εμπόδιο στην εκτέλεση των εκτός της σύμβασής του εργασιών.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να ανοίγει μορφώνει και επαναφέρει τις απαιτούμενες οπές διόδου, φωλιές ή αύλακες, για τον εντοιχισμό σωληνώσεων ή εξαρτημάτων κάθε ηλεκτρομηχανολογικής εργασίας, σύμφωνα με τη μελέτη και τις οδηγίες της επίβλεψης, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση, γιατί οι σχετικές δαπάνες έχουν περιληφθεί στις συμβατικές τιμές των αντίστοιχων εργασιών.

Οπωσδήποτε, απαγορεύεται η μόρφωση ή διάνοξη από τον ανάδοχο φωλιών ή οπών σε τμήματα του έργου από οπλισμένο σκυρόδεμα, χωρίς την έγγραφη έγκριση του επιβλέποντα μηχανικού.

Οποιαδήποτε φθορά ή ζημιά που προκληθεί από υπαιτιότητα του αναδόχου, σε οποιαδήποτε κατασκευή, βαρύνει τον ανάδοχο, που είναι υποχρεωμένος να την αποκαταστήσει και να επαναφέρει τις κατασκευές που υπέστησαν τη ζημιά ή τη φθορά στη προτέρα τους κατάσταση.

Άρθρο 30° Σκυροδέματα

Οι κατηγορίες των σκυροδεμάτων, που θα χρησιμοποιηθούν σημειώνονται στα σχέδια και στα τεύχη υπολογισμών της στατικής μελέτης.

Για την ποιότητα των υλικών, τους τρόπους παρασκευής, τη μελέτη σύνθεσης, τις μεθόδους κατασκευής, τον έλεγχο, τη λήψη δοκιμών κ.λπ. θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του Ελληνικού Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος, όπως εγκρίθηκε με την απόφαση ΕΔ2α/01/22 της 8-3/9-5-1985 (ΦΕΚ 266 Β') και τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ14/19164/28-3/17-4-1997 (ΦΕΚ 315 Β') και ανασυντάχθηκε με την κοινή Υπουργική απόφαση Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Ανάπτυξης Δ14/50504/12-4-2002 (ΦΕΚ 537Β' /1-5-2002), και των εγκεκριμένων σχετικών πρότυπων του Υ.Δ.Ε., καθώς και του νέου κανονισμού για την μελέτη και κατασκευή έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα, που εγκρίθηκε με την απόφαση Δ11ε/0/30123/21-10/31-12-1991(ΦΕΚ1068Β') και τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ11β/13 της 3/28-3-1995 (Φ.Ε.Κ. 227/Β'), όπως ισχύει σήμερα σύμφωνα με τον ΕΚΩΣ 2000 (ΦΕΚ 1329/6-11-2000) και την απόφαση Δ17α/32/10/ΦΝ 429/20-2-2004 (ΦΕΚ 447Β/5-4-2004) Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ «συμπλήρωση της απόφασης έγκρισης του ΕΚΩΣ 2000», τόσο για το παρασκευαζόμενο επί τόπου όσο και για το έτοιμο σκυρόδεμα.

Η ανάμειξη των υλικών του σκυροδέματος θα γίνεται αποκλειστικά με μηχανικό αναμικτήρα, απόδοσης πολλαπλασίου ακεραίου σάκου τσιμέντου.

Η συμπύκνωση του σκυροδέματος όλων των οπλισμένων τμημάτων κατασκευής θα γίνεται με χρήση δονητών, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου λόγω χρήσεως δονητών, η οποία θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών και στα κατ' αποκοπή τιμήματα του έργου.

Για τον έλεγχο του σκυροδέματος θα εκτελούνται, κατά τη διάστρωση, δοκιμές αντοχής με τη λήψη δοκιμών.

α. Η λήψη και οι δοκιμές πραγματοποιούνται με δαπάνες του αναδόχου με την παρουσία και τις οδηγίες της επίβλεψης.

β. Για τον έλεγχο των σκυροδεμάτων ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στον κανονισμό Τεχνολογίας σκυροδέματος. (όπως εγκρίθηκε με την απόφαση ΕΔ2α/01/22 της 8-3/9-5-1985 (ΦΕΚ 266 Β') και τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ14/19164/28-3/17-4-1997 (ΦΕΚ 315 Β') και ανασυντάχθηκε με την κοινή Υπουργική απόφαση Υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Ανάπτυξης Δ14/50504/12-4-2002 (ΦΕΚ 537Β' /1-5-2002).

γ. Η συμπύκνωση των δοκιμών θα γίνεται με τον τρόπο, που εφαρμόζεται στο έργο. Ειδικότερα, όταν εφαρμόζεται συμπύκνωση με κοπάνισμα, η συμπύκνωση των δοκιμών θα γίνεται σε δύο (2) στρώσεις, με πενήντα (50) κτύπους με ράβδο Φ16 μήκους 60cm ανά στρώση.

δ. Η θραύση των δοκιμών θα γίνεται σε εργαστήριο του Υ.Δ.Ε., που είναι αρμόδιο στην περιοχή του έργου, με δαπάνες του αναδόχου.

Λήψη πυρήνων (καρότων) κατασκευών από σκυρόδεμα και δοκιμή της αντοχής τους θα γίνεται με δαπάνες του αναδόχου κατόπιν εντολής της υπηρεσίας.

Οι δαπάνες των δειγματοληψιών ελέγχου του σκυροδέματος βαρύνουν τον ανάδοχο

Άρθρο 31° Χρήση έργου ή τμήματος του πριν την αποπεράτωση

Ο εργοδότης δικαιούται παράλληλα με την εκτέλεση των εργασιών να χρησιμοποιεί το όλο έργο ή τμήμα του, αν κατά την κρίση του αυτή η χρήση είναι δυνατή.

Η παραπάνω χρήση δεν αποδεικνύει ότι ο εργοδότης παρέλαβε το έργο, η ότι αυτό εκτελέστηκε καλά και διατηρεί όλα τα δικαιώματά του να ελέγξει και να παραλάβει εν καιρώ το έργο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους συμβατικούς όρους. Επίσης δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις ευθύνες και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση.

Η παραπάνω χρήση διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 169 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 32° Εξυπηρέτηση μεταφοράς υπαλλήλων της υπηρεσίας επίβλεψης

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος καθ' όλη την διάρκεια εκτέλεσης του έργου και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου να διαθέτει Ι.Χ αυτοκίνητο για την εξυπηρέτηση της Επίβλεψης και γενικά της Υπηρεσίας, ως προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 33° Εγκαταστάσεις Οργανισμών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)

Ο Ανάδοχος μετά την υπογραφή της σύμβασης υποχρεούται να διερευνήσει κάνοντας και τις σχετικές τομές, εάν υφίσταται στην περιοχή των έργων δίκτυα και εγκαταστάσεις κοινωφελών έργων (Υδατος, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λπ.) και γενικά εμπόδια που πρέπει να μετατοπισθούν ή να αρθούν και να τα αναφέρει εγγράφως και έγκαιρα στον εργοδότη για να μεριμνήσει σχετικά.

Για την σχετική δαπάνη μετατόπισης ή άρσης των εμποδίων ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την εκτέλεση των εργασιών των αναγκαίων για την μετατόπιση ή άρση των εμποδίων, χωρίς να δικαιούται οποιαδήποτε αποζημίωση, για λόγους καθυστέρησης ή δυσχερειών στην εκτέλεση του έργου του.

Άρθρο 34° Καθαρισμός κατασκευών - εργοταξίων Εγκαταστάσεων

Ο ανάδοχος υποχρεούται πριν την τυχόν παράδοση για χρήση τμήματος του έργου, ή του όλου έργου μετά την περαίωση του, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από όλους τους χώρους του εργοταξίου και των γύρω δρόμων κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, μηχανήματα, εργαλεία, ικρίωματα, προσωρινές προστατευτικές κατασκευές και περιφράγματα, πλεονάζοντα χρήσιμα ή άχρηστα υλικά, να καθαρίσει με ειδικευμένο προσωπικό όλους τους χώρους του κτιρίου και του εργοταξίου για την παράδοση τους απολύτως καθαρών και γενικά να μεριμνήσει για ότι απαιτείται ούτως ώστε το έργο να παραδοθεί καθ' όλα έτοιμο για χρήση και λειτουργία.

Αν μετά από έγγραφη εντολή της υπηρεσίας ο ανάδοχος δεν εκτελέσει τις παραπάνω εργασίες μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της εντολής, οι εργασίες αυτές εκτελούνται εις βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, της δαπάνης παρακρατούμενης από την αμέσως επόμενη πληρωμή.

Άρθρο 35° Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου

1) Για την εκτέλεση του έργου ισχύουν όσα αναφέρονται λεπτομερώς στο τιμολόγιο μελέτης, στην τεχνική περιγραφή, στα σχέδια και στα τεύχη υπολογισμών της μελέτης.

2) Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει πιστά τα εγκεκριμένα σχέδια, να τηρεί τις διαστάσεις και την διάταξη των μερών του έργου και να συμμορφώνεται ακριβώς με τις διατάξεις των συγγραφών υποχρεώσεων και τις ενδείξεις των σχετικών στοιχείων τις σύμβασης.

3) Ο ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Σε περίπτωση διαφωνίας του, έχουν υποχρεωτική εφαρμογή μόνο οι σχετικές διατάξεις για τη διαδικασία επίλυσης διαφωνιών επί εκτέλεσης έργων (ενστάσεις - αιτήσεις θεραπείας - δικαστική επίλυση διαφορών).

4) Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί τις εργασίες, που προκύπτουν από έγγραφες συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις των στοιχείων της τεχνικής μελέτης του έργου, διατηρώντας τα δικαιώματά του, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016, λόγω τροποποίησης του αρχικού συμβατικού χρηματικού αντικειμένου.

5) Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει στο εργοτάξιο, ότι προβλέπεται στους όρους υγιεινής του άρθρου 24 του Π.Δ. 447/75 όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

6) Ο ανάδοχος οφείλει επίσης, πριν από την έναρξη των εργασιών, να φροντίσει για την έκδοση κάθε κατά νόμο άδειας, που απαιτείται σύμφωνα με τους νόμους (εκτός από την έγκριση και άδεια δόμησης), είναι δε ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων των σχετικών με την

εκτέλεση των εργασιών. Για τη συνεχή παρακολούθηση, την επίβλεψη των εργασιών, τη σωστή εφαρμογή της μελέτης και την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων ο ανάδοχος **θα πρέπει να ορίσει**, και να ενημερώσει εγγράφως την Δ/νουσα Υπηρεσία και την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, **κατάλληλο μηχανικό που θα παρευρίσκεται στο χώρο του έργου κατά την εκτέλεση των εργασιών**

Επίσης υποχρεούται να υποβάλλει τις αναγκαίες αιτήσεις για παροχές και συνδέσεις με Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. δίκτυο ύδρευσης κ.λ.π. και να καταβάλλει κάθε δυνατή φροντίδα για την πραγματοποίησή τους.

7) Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί στο εργοτάξιο όλα τα στοιχεία, που απαιτούν οι νόμοι, όπως ημερολόγιο του έργου, σύμφωνα με το άρθρο **146 του Ν. 4412/2016, ΣΑΥ -ΦΑΥ** και να τηρεί τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

8) Ο ανάδοχος υποχρεούται να ανακοινώσει αμέσως στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, όλες τις απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σ' αυτόν διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, σχετικά με μέτρα ελέγχου και ασφαλείας σε όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

9) Ο ανάδοχος σε περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, υποχρεούται να εφαρμόσει τους κανόνες δημοσιότητας (ΕΚ 1828/2006) όπως επίσης να προμηθευτεί και να τοποθετήσει πινακίδες α) προσωρινής διαφημιστικής κατά τη διάρκεια του έργου και β) μόνιμης επεξηγηματικής το αργότερο έξι μήνες μετά την ολοκλήρωση του έργου. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση του από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, να δέχεται και να διευκολύνει του επιτόπιους ελέγχους από την Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΣΠΑ, καθώς και από άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

10) Όπως επιπλέον ορίζονται στο άρθρο **138 του Ν. 4412/2016**.

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί απ' αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά ανοιγμένο τρόπο, στις τιμές προσφοράς αυτού.

Άρθρο 36° Συντήρηση και παραλαβή του έργου

Ο χρόνος εγγύησης του έργου κατά τον οποίο ο Ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του σύμφωνα με το άρθρο **171 του Ν. 4412/2016** ορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου εγγύησης ο ανάδοχος επιθεωρεί και διατηρεί τις εγκαταστάσεις σε άριστη κατάσταση, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Επίσης καλείται να επανορθώσει κάθε βλάβη ή ζημιά για την οποία ευθύνεται, σε εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου **159 του Ν. 4412/2016**.

Εάν δεν προβεί, μέσα στην προθεσμία, που καθορίστηκε στην αποκατάσταση βλάβης ή ζημιάς, για την οποία ευθύνεται, οι εργασίες αποκατάστασης θα εκτελούνται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, με οποιοδήποτε τρόπο, σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, με δυνατότητα εφαρμογής των λοιπών κυρώσεων του άρθρου **160 του Ν. 4412/2016**.

Γενικά για την προσωρινή παραλαβή, χρόνο εγγύησης, συντήρηση και οριστική παραλαβή του έργου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί εκτέλεσης των δημοσίων έργων και ειδικότερα τα άρθρα **170, 171 και 172 του Ν. 4412/2016**.

Άρθρο 37° Προστατευτικές κατασκευές.

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να πάρει κάθε απαιτούμενο μέτρο για την προστασία του περιβάλλοντος και να προβεί στην εκτέλεση, συντήρηση, καθαίρεση και αποκόμιση, μετά την αποπεράτωση του έργου, των προστατευτικών κατασκευών και περιφραγμάτων του εργοταξίου, που επιβάλλονται από τα Π.Δ. 778/80 και 1073/81, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, γιατί η σχετική δαπάνη είναι στο ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελός του.

Ο ανάδοχος ευθύνεται στο ακέραιο για κάθε ζημιά ή φθορά σε τυχόν υπάρχουσες κατασκευές και εγκαταστάσεις, τόσο στον περιορισμένο όσο και στον γενικότερο χώρο των έργων, που θα οφείλονται στα μηχανήματα, όργανα και μέσα, που χρησιμοποίησε για την εκτέλεση του έργου, γι' αυτό και πρέπει να πάρει

όλα τα κατάλληλα μέτρα και να οργανώσει κατά τέτοιο τρόπο τις εργασίες του, ώστε να αποφευχθεί κάθε κίνδυνος ζημίας ή φθοράς, για τις οποίες η Υπηρεσία δεν φέρει καμία ευθύνη.

Άρθρο 38° Νυκτερινή και υπερωριακή εργασία - Πρόσθετος εξοπλισμός.

Για την εξασφάλιση του απαιτούμενου ρυθμού προόδου των έργων και την τήρηση των συμβατικών προθεσμιών, με τα αναγκαία περιθώρια προς κάλυψη απρόβλεπτων δυσχερειών, ο Ανάδοχος οφείλει, όταν και όπως απαιτείται, να χρησιμοποιεί περισσότερες της μίας βάρδιες εργασίας, να εφαρμόζει υπερωριακή εργασία και να προβαίνει σε ενίσχυση του εξοπλισμού και των εργοταξιακών του εγκαταστάσεων.

Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να ζητήσει πρόσθετη αποζημίωση για οποιοδήποτε επιβαρύνσεις του, προκαλούμενες από την ανωτέρω αύξηση σε εργατικά, εξοπλισμό, υλικά, καύσιμα κ.λπ., έστω και αν τέτοια αύξηση (σε βάρδιες, ώρες εργασίας, εξοπλισμού, εγκαταστάσεις) είναι πέραν των προβλέψεων του εγκριθέντος από την Υπηρεσία προγράμματος κατά το άρθρο 11 της παρούσας.

Ο Ανάδοχος οφείλει να γνωστοποιεί εγκαίρως στην Υπηρεσία, εγγράφως, οποιαδήποτε αλλαγή στις ώρες εργασίας (χρησιμοποίηση νυκτερινής βάρδιας, εργασία κατά τις Κυριακές και εορτές κ.λπ.), αλλαγές στον κύριο μηχανικό εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις.

Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία διατάξεις ως προς την νυκτερινή και υπερωριακή εργασία (π.χ. αποζημιώσεις προσωπικού, μέτρα ασφαλείας κ.λπ.).

Εφόσον καθίσταται αναγκαίο κατά την κρίση της Υπηρεσίας να εκτελέσει εργασία νυκτερινή, υπερωριακή ή κατά τις Κυριακές και εορτές, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται προς τις εντολές της Υπηρεσίας για την εκτέλεση, με δαπάνες του, των παραπάνω εργασιών.

Άρθρο 39° Δρόμοι προσπελάσεως - Διεξαγωγή κυκλοφορίας.

Για οποιοδήποτε μεταφορές ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιεί τους υπάρχοντες δρόμους, είτε ειδικά διανοιγόμενους για το παρόν έργο δρόμους προσπελάσεως.

Για τη χρησιμοποίηση υπαρχόντων δρόμων ο Ανάδοχος οφείλει :

α. Να συντηρεί και να επισκευάζει τους δρόμους αυτούς, όπως απαιτείται, λόγω φθορών που προκαλούνται από την κυκλοφορία των οχημάτων του.

β. Να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο για να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό η παρακώλυση της κυκλοφορίας άλλων οχημάτων.

Όλες οι δαπάνες για μελέτες, αποζημιώσεις ιδιοκτητών, όπως και οι δαπάνες για ενίσχυση και συντήρηση υφισταμένων εν λειτουργία οδών, για συμπληρωματική σήμανση κ.λπ., όπως απαιτείται, περιλαμβάνεται στις τιμές των πληρωμένων κατά το Τιμολόγιο προσφοράς εργασιών και δεν αποζημιώνονται ιδιαίτερα.

Άρθρο 40° Ζημιές σε τρίτους και σε Κοινοφελείς Εγκαταστάσεις

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την πρόληψη ζημιών και εξασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων τρίτων ή του Δημοσίου και ειδικότερα των εγκαταστάσεων (δίκτυα κ.λπ.) των Οργανισμών Κοινής Ωφελείας και να έχει μονομερώς ολόκληρη την αστική και ποινική ευθύνη από τις ενέργειες αμελειών και παραλήψεων του ίδιου ή των οργάνων του, του εργατοτεχνικού του προσωπικού ή των οχημάτων και μηχανημάτων του κλπ., και υποχρεούται να αποκαθιστά τις ζημιές ή να καταβάλει τις σχετικές αποζημιώσεις. Ειδικά για ζημιές στα δίκτυα κοινοφελών έργων (Υδατος, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λπ.) ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί, εφ' όσον δύναται, στην άμεση αποκατάσταση της ζημιάς αυτής και στη λειτουργία των εγκαταστάσεων, διαφορετικά να ειδοποιήσει τον κύριο των εγκαταστάσεων για τη ζημιά που προκλήθηκε προκειμένου να γίνει από αυτόν η τέλεια αποκατάσταση της ζημιάς αυτής. Όσον αφορά τις ενέργειες αυτές πρέπει να ενημερώνει την επιβλέπουσα Υπηρεσία του Εργοδότη.

Η δαπάνη αποκατάστασης των ζημιών που έχουν προκληθεί βαρύνει εξ' ολοκλήρου τον Ανάδοχο και πρέπει να εξοφλούνται από τον ίδιο, σε διάστημα ενός μηνός από την ημέρα λήψης των σχετικών λογαριασμών που εκδίδονται από τους Οργανισμούς των Κοινοφελών Έργων.

Ο Ανάδοχος πρέπει να ασφαλίσει τα αυτοκίνητα και τα κάθε είδους οχήματα και μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στα έργα με μικτή και όχι απλή ασφάλεια.

Άρθρο 41° Τομές οδοστρωμάτων και αποκατάσταση αυτών

Εφ' όσον για την κατασκευή των έργων είναι αναπόφευκτη η τομή οδοστρώματος οδού, ο Ανάδοχος οφείλει να εφοδιαστεί έγκαιρα με σχετική άδεια του αρμόδιου Δήμου, στην περιοχή που εκτελούνται τα έργα.

Η επανόρθωση των οδοστρωμάτων που έχουν τμηθεί θα γίνεται έντεχνα και με τρόπο που θα καθορίζεται από τον Δήμο για την αποκατάσταση ομαλής και ασφαλούς κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων.

Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι η μη έγκαιρη και έντεχνη αποκατάσταση των τομών τον βαρύνει τόσο με χρηματική ποινή, όπως περικοπή στις πιστοποιήσεις εργασιών κ.λπ., όσο και με ποινική και πειθαρχική δίωξη σύμφωνα με την Ε 181/31-3-83 εγκύκλιο.

Άρθρο 42° Βλάβες στο έργο - Αναγνώριση αποζημιώσεων

Ο Ανάδοχος οφείλει λόγω της φύσεως των έργων, να προνοεί και να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ώστε τα έργα να μην υπόκεινται σε κίνδυνο ζημιών από βροχές χειμαρρώδεις ή συνεχείς και από συνήθειες ή περιοδικές πλημμύρες.

Ζημιά που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, δεν αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο εκτός από περιπτώσεις υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής ή ανωτέρας βίας οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 157 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 43° Ασφάλιση του έργου

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ασφαλίσει το έργο και στο όνομά του και στο όνομα του Εργοδότη για κάθε ζημιά ή απώλεια από οποιαδήποτε αιτία εκτός από ανώτερη βία, για την οποία είναι υπεύθυνος βάσει των όρων της σύμβασης και με τρόπο ώστε ο Εργοδότης και ο Ανάδοχος να καλύπτονται για ολόκληρη την περίοδο της κατασκευής και επί πλέον κατά πάσης απώλειας ή ζημιάς που θα γίνει κατά τον χρόνο εγγυήσεως, οφειλομένη σε αιτία που ανάγεται στην πριν από την ένταξη της συντήρησης περίοδο, καθώς και έναντι κάθε απώλειας ή ζημιάς που θα προξενηθεί από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών του.

Η ασφάλιση θα καλύπτει :

α. Ολόκληρη την αξία των εκάστοτε εκτελεσθέντων τμημάτων του έργου ως και των τμημάτων των βοηθητικών εργασιών.

β. Ολόκληρη την αξία των υλικών, του εργοταξιακού εξοπλισμού και των λοιπών ειδών που προσκομίσθηκαν από τον Ανάδοχο στο εργοτάξιο.

Η ασφάλιση αυτή θα γίνεται σε ανεγνωρισμένη από το Ελληνικό Δημόσιο Ασφαλιστική εταιρεία και υπό όρους της έγκρισης του Εργοδότη (η μη έγκριση του οποίου πρέπει να είναι αιτιολογημένη).

Ο Ανάδοχος υποχρεούται, όποτε του ζητηθεί να παρουσιάζει στον επιβλέποντα μηχανικό το ή τα ασφαλιστήρια συμβόλαια καθώς και τις αποδείξεις πληρωμής των τρεχόντων ασφαλιστρών, χωρίς εκ τούτου να περιορίζονται οι συμβατικές υποχρεώσεις και ευθύνες του Αναδόχου.

Άρθρο 44° Ζημιές σε τρίτους και στις περιουσίες τους - Ασφάλιση υπέρ τρίτων

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε κίνδυνο ο οποίος στρέφεται κατά της ζωής, υγείας, σωματικής ακεραιότητας, περιουσίας και οποιωνδήποτε άλλων προσωπικών ή περιουσιακών υλικών ή άλλων αγαθών κάθε τρίτου προσώπου συμπεριλαμβανομένων του Εργοδότη, του προσωπικού του και του προσωπικού της επίβλεψης, ο οποίος απορρέει από την εκτέλεση του έργου, από τα μέσα για την εκτέλεση των εργασιών τα οποία χρησιμοποιούνται στο εργοτάξιο από οποιονδήποτε και για οποιονδήποτε σκοπό, από

κάθε πρόσωπο που εισέρχεται στο εργοτάξιο καθώς και από τα ίδια τα κατασκευάσματα, τόσο κατά τις ημέρες και ώρες κατά τις οποίες εκτελούνται εργασίες, όσο και κατά τις ημέρες και ώρες που δεν γίνονται.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνάψει ασφάλιση υπέρ τρίτων σε αναγνωρισμένη από το Ελληνικό Δημόσιο Ασφαλιστική εταιρεία, αποδεικτικό της οποίας απαραίτητα θα προσκομίσει δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την υπογραφή της εργολαβικής σύμβασης.

Η ασφάλιση θα καλύπτει ολόκληρο τον προβλεπόμενο από την εργολαβική σύμβαση χρόνο, δηλ. από της υπογραφής της σύμβασης μέχρι της οριστικής παραλαβής του έργου και για ποσό που καλύπτει κάθε πιθανή βλάβη περιουσίας καθώς και σωματική βλάβη τρίτων συμπεριλαμβανομένων του Εργοδότη, του προσωπικού του και εκείνου της επίβλεψης το οποίο και ορίζεται σε 3% του συνολικού ύψους του συμβατικού προϋπολογισμού του έργου.

Η ασφάλιση αυτή θα προβλέπει την παραίτηση του δικαιώματος προσφυγής κατά του Εργοδότη, του Αναδόχου, των υπεργολάβων και του προσωπικού αυτών, καθώς και κάθε εργαζόμενου ο οποίος έχει οποιαδήποτε σχέση με τον Ανάδοχο του έργου, καθώς και κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία θα μπορούσε να δημιουργηθεί οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Εργοδότη. Εξυπακούεται ότι η σύναψη της ασφάλισης υπέρ τρίτων δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις συμβατικές του υποχρεώσεις, που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και από τις σχετικές διατάξεις περί ασφάλισης και προστασίας του απασχολούμενου για το έργο προσωπικού.

Άρθρο 45° Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο¹

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξελείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10* (αρ. 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.3669/08 (αρθ. 37 παρ.7).
- β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου (Ν. 4412/2016 άρθρο 138 παρ.7).
- γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49). Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

1

Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

*

* Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων άρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου (**άρθρο 172 του Ν. 4412/2016**).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).
- γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.
Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).
- δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

i

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολόγιου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

- α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).
- β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπάρχοντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).
- γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : ΠΔ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
- δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ.: ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).
- ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
- στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως: προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση –εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)
- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παρ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβάσης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παρ.ΙV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :

- α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05,
- β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06,
- γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94,
- δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παρ.ΙX), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παρ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παρ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
2. Άδεια κυκλοφορίας
3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου. Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

- 5.1 Κατεδαφίσεις :
N 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, N. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.
- 5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :
N. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8- ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, N. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).
- 5.3 Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες, ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), N.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).
- 5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99,.104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

6. Ο ανάδοχος ευθύνεται ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας.

7. Δαπάνη σύνταξης Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Άρθρο 46° Χρονοδιάγραμμα κατασκευής – Μητρώο του Έργου

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκπονήσει και να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου **145 του Ν. 4412/2016** το χρονοδιάγραμμα κατασκευής.

1. Ο Ανάδοχος κατά το χρονικό διάστημα μέχρι την έγκριση του οριστικού χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου θα ενεργεί σύμφωνα με το δικό του χρονοδιάγραμμα, φέροντας αμέριστα την ευθύνη, αν αυτό αντίκειται στους όρους των τευχών (και σχεδίων) της δημοπρασίας. Για τον λόγο αυτό θεωρείται, συμβατικά, ότι η διαδικασία της κατάρτισης και έγκρισης ή μεταβολής του χρονοδιαγράμματος δεν επιφέρει καθυστέρηση. Η έγκριση του χρονοδιαγράμματος δεν περιλαμβάνει την, με οποιαδήποτε έννοια, συμφωνία της Υπηρεσίας σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης αυτού από τον Ανάδοχο.

2. Μετά την κατά οποιονδήποτε τρόπο, σύμφωνα με τα προηγούμενα, οριστικοποίηση του χρονοδιαγράμματος, που όπως θα διαμορφωθεί θα αποτελεί και τον πίνακα εκτέλεσης των εργασιών, ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει στην Υπηρεσία τριμηνιαία έκθεση προόδου, στην οποία θα φαίνεται η πρόοδος των εργασιών και η συμφωνία ή όχι με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα κατασκευής του Έργου. Επίσης θα αναφέρονται οι λόγοι των τυχόν διαφοροποιήσεων καθώς και τα μέτρα που προτείνονται για την κάλυψη των τυχόν καθυστερήσεων.

3. Η Υπηρεσία επιφυλάσσει για τον εαυτό της το δικαίωμα να ζητήσει την συνυποβολή, μαζί με τα προηγούμενα και άλλων στοιχείων (όπως π.χ. διαγράμματα κατασκευής των τεχνικών και λοιπών επί μέρους έργων με έγχρωμες ενδείξεις του μέρους που εκτελέστηκε κλπ) που είναι επιβοηθητικά για να σχηματισθεί πλήρης εικόνα της ανακεφαλαιωτικής, σε κάθε χρονική περίοδο, προόδου του έργου, σε σύγκριση πάντα με τις αρχικές προβλέψεις του χρονοδιαγράμματος.

4. Σε περίπτωση ανάγκης τροποποίησης του αρχικού εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος για τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις θα συντάσσεται νέο (ή νέα) προσαρμοσμένο(α) χρονοδιάγραμμα(τα), για το οποίο θα ισχύουν όλα τα αναφερθέντα στις παραπάνω παραγράφους.

5. Η σύνταξη του χρονοδιαγράμματος θα γίνει με την βοήθεια λογισμικού Η/Υ κατά προτίμηση σε Microsoft Project. Το αρχικό χρονοδιάγραμμα και όλες οι τροποποιήσεις του θα υποβληθούν σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή.

Μητρώο Έργου

Ο Ανάδοχος οφείλει να καταρτίσει και να υποβάλει στην Υπηρεσία, μαζί με την Τελική Επιμέτρηση, Μητρώο του Έργου, που θα περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στην συνέχεια:

- Γενικό χάρτη υπό κλίμακα κατ' αντιστοιχία με τα αντίστοιχα σχέδια των μελετών που θα απεικονίζει την θέση του έργου όπως κατασκευάσθηκε.
- Γενική οριζοντιογραφία υπό κλίμακα κατ' αντιστοιχία με τα σχέδια των μελετών που θα απεικονίζει όλα τα έργα που κατασκευάστηκαν και θα περιέχει τα διάφορα χωροσταθμικά σημεία που χρησιμοποιήθηκαν κατά την κατασκευή του έργου με πίνακα των υψομέτρων τους, τα διάφορα τοπωνύμια, τις ονομασίες των κάθε είδους έργων κλπ.
- Τυπικές διατομές και διάφορες λεπτομέρειες σε κατάλληλες κλίμακες και διανεμημένες σύμφωνα με τα αντίστοιχα σχέδια της μελέτης, που θα απεικονίζουν τα έργα «όπως κατασκευάσθηκαν».
- Κατόψεις, τομές και λεπτομέρειες των κάθε είδους τεχνικών έργων, με σχέδια ξυλοτύπων και λεπτομέρειες οπλισμών.

Σε όλα τα παραπάνω σχέδια θα υπάρχει ο αντίστοιχος τίτλος κατά τα πρότυπα των σχεδίων της μελέτης με την ένδειξη: ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΕ.

- Τεύχος με τα τεχνικά χαρακτηριστικά (εικονογραφημένα έντυπα, κλπ.) όλου του εξοπλισμού του έργου καθώς και με οδηγίες λειτουργίας και συντήρησης αυτού.
- Τεύχος τεχνικής έκθεσης που θα αναφέρεται στις δυσχέρειες που ανέκυψαν κατά την κατασκευή, σε ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου, στις ανάγκες μελλοντικής συντήρησης, στον απολογισμό ποσοτήτων και κόστους του έργου, όπως επίσης και σε κάθε άλλο στοιχείο που κατά την κρίση της Υπηρεσίας θα μπορούσε, μελλοντικά, να χρησιμεύσει στο έργο.
- Στο εξώφυλλο των τευχών θα εκτυπωθεί ο τίτλος του έργου, σύμφωνα με υπόδειγμα που θα εγκριθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- Συνολικά, θα υποβληθούν έξη (6) σειρές τευχών και σχεδίων του μητρώου του έργου, τοποθετημένες σε ξεχωριστές ευπαρουσίαστες θήκες.

Παράλειψη υποβολής του Μητρώου του Έργου συνεπάγεται τη μη υπογραφή της, κατά την παραγρ. 5 του άρθρου 151 του Ν 4412/2016, τελικής επιμέτρησης. Επί πλέον συνεπάγεται την σύνταξη και εκτύπωσή του από την Υπηρεσία σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Οι δαπάνες για την τήρηση και παραγωγή των παραπάνω στοιχείων περιλαμβάνονται ανοιγμένες στις τιμές μονάδας της προσφοράς του Αναδόχου.

Άρθρο 47° Αρχαιολογική έρευνα και τεκμηρίωση

Εφ' όσον κατά τις εργασίες εκσκαφών αποκαλυφθούν αρχαιολογικά στρώματα, ο Ανάδοχος οφείλει να διακόψει τις εργασίες του, και να λάβει όλα τα επιβαλλόμενα μέτρα που τυχόν θα του υποδειχθούν από την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία για την προστασία των ευρημάτων, στοιχεία που είναι υποχρεωμένος να αποδεχθεί.

Στην περίπτωση ανάγκης περαιτέρω αρχαιολογικής έρευνας ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει με τα μέσα που θα του υποδειχθούν από τον Εργοδότη. Οι δαπάνες των εργασιών της αρχαιολογικής έρευνας θα εκτιμηθούν απολογιστικά και θα χρηματοδοτηθούν από τον Εργοδότη.

Υλικά των εκσκαφών καθώς και εκείνα των ενδεχόμενων αρχαιολογικών ανασκαφών πιθανόν να χρειαστεί να μεταφερθούν σε χώρους που θα υποδείξει η αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, για περαιτέρω έρευνα.

ΚΩΣ .....

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

**Ο ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΔΗΜΩΝ**

**ΚΑΡΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**ΓΕΡΑΣΚΛΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**